

Specifika samverkansrådet för social välfärd samt
vård och omsorg

Tjänsteställe
Förvaltningen regional
utveckling

Sekreterare
Linnea Hedkvist

Protokoll specifika samverkansrådet för social välfärd samt vård och omsorg

Tid: Fredag den 6 maj kl 13.00-16.00

Plats: Gästmatsalen, Eklundavägen 1 Örebro

Vid protokollet

Linnea Hedkvist
Sekreterare

Justerat den: 2022-08-25

Karin Sundin
Ordförande

Marie Brorson
Justerare

Närvarande ledamöter:

AnnaMaj Björk	Askersund
Anita Bohlin Neuman	Degerfors
Conny Larsson	Hallsberg
Christina Kuurne	Hällefors
Ola Karlsson	Karlskoga
Annica Sjögqvist	Kumla
Anette Schön	Laxå
Annica Zetterholm	Lekeberg
Mathz Eriksson	Lindesberg
Lena Berglund	Ljusnarsberg
Tom Rymoön	Nora
Marie Brorson	Örebro
Karin Sundin	Region Örebro län

Övriga närvarande:

Ingmar Ångman	Region Örebro län
Linnea Hedkvist	Region Örebro län
Malin Duckert Ek	Region Örebro län
Kristin Gustafsson	Region Örebro län
Tarja Nordling	Region Örebro län
Johanna Ek	Region Örebro län
Lisa Nyqvist	Nora kommun
Lena Uvhagen	Region Örebro län
Julia Olsson	Sydnärkes folkhälsoteam

1. Mötet öppnades

Ordförande hälsade de närvarande välkomna till dagens möte.

2. Val av justerare utöver ordförande

Marie Brorson utsågs till justerare.

3. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

4. Föregående möte och protokoll

Protokollet från föregående möte godkändes och lades till handlingarna.

5. Rapport från chefsgruppen social välfärd samt vård och omsorg

Två möten har genomförts sedan mötet i februari. Protokollen bifogades kallelsen men finns även på Region Örebro läns hemsida:

<https://utveckling.regionorebrolan.se/sv/valfard-och-folkhalsa/natverk-och-samverkan/?E-2-18747=18747#accordion-block-2-18747>

6. Nära vård, redovisning av arbete 2021 samt framtagande av färdplan Nära vård

Malin Duckert Ek och Kristin Gustafsson föredrog ärendet.

En rapport *Redovisning av kommunernas arbeten inom ramen för överenskommelsen God och nära vård 2021 i Örebro län* har lämnats till Socialstyrelsen den 31 mars 2022.

Processen för nationella nära vård-medel omfattar:

- Uppdrag och fokusområden tydliggörs den nationella överenskommelse som uppdateras årligen
- Regionen och länets kommuner tilldelas medel från SKR utifrån ett antal nyckeltal via den regionala samverkansstrukturen som i vår region innebär Vårdfärd och folkhälsa
- Aktiviteter och fördelning av medel beslutas i socialchefsgruppen
- 2021 gick ca 35 miljoner kronor till Örebro läns kommuner

Arbetet är en del av omställningen till nära vård som omfattar de statliga stimulansmedlen, gemensamma aktiviteter mellan regionen och kommunerna, uppdrag inom Vårdfärd och folkhälsa samt lokala aktiviteter.

Fokusområden har under 2021 varit:

1. *Utveckling av den primära vården som nav* där följande exempel kan ges:
Kommunal processledare för att stödja omställningen i respektive kommun
Ny överenskommelse för hälso- och sjukvård i hemmet
Gränssnittsfrågan för rehabilitering
Digitalisering
Kartläggning trygga kompetensen
2. *Goda förutsättningar för vårdens medarbetare* där följande exempel kan ges:
Kartläggning trygga kompetensen
Vidareutbildning till specialistsjuksköterska
Personcentrerat arbetssätt

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

3. Målbild och en process för en nära vård

Målbilden för nära vård är framtagen och beslutad av alla parter i länet under våren 2022. Arbete har nu påbörjats om hur färdplanen för målbilden ska se ut samt vilka prioriterade aktiviteter som ska genomföras. En workshop kring detta genomförs den 13 maj.

Diskussion/synpunkter:

Personcentrerat arbetssätt används på olika sätt.

Viktigt att ha fokus på frågan samt styrning och ledning för att ge förutsättningar.

Skapa kunskap om varandras uppdrag.

De bilder som visades bifogas protokollet.

7. Ny överenskommelse om hälso- och sjukvård i hemmet

Malin Duckert Ek föredrog ärendet.

Ett utredningsuppdrag kring medicintekniska produkter pågår där följande ingår:

- Ta fram ett sammanhållet arbetssätt som är flexibelt och undanröjer gränssnittskonflikter.
- Uppdraget är ett samverkansuppdrag mellan huvudmännen.
- Ta fram en arbetsprocess som är sammanhållen för produkt – förbrukningsmaterial – service – ekonomi
- Tydliggöra kostnadsansvaret för medicintekniska produkter helhetslösningar bör eftersträvas så långt som möjligt
- Ta fram ett förslag på hur kompetensförsörjning/kompetensutveckling för medicintekniska produkter kan organiseras.
- Utforska förutsättningarna för en gemensam nämnd för medicintekniska produkter i länet.

Utredningens resultat ska presenteras i december 2022.

Utredning kring egenvård pågår. Det man bl a tittar på är att egenvårdsbedömning kan ske utifrån olika individuella behov:

- Klarar personen det självständigt?
- Behöver åtgärden följas upp?
- Behöver personen stöd av sin omgivning?
- Behöver personen stöd av hemtjänst med beslut enligt SoL?

För *rehabilitering* pågår en sk expedition utifrån frågan "Vilket arbetssätt får oss att arbeta personcentrerat och vilka förutsättningar krävs för att arbeta teambaserat och på så sätt säkerställa en obruten rehabiliteringskedja?"

Vägledande principer för rehabiliteringskedjan är:

- Trygghet
- Hälsa
- Delaktighet

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

- Samordning
- Gemensam riktning
- Styrning och ledning
- Hållbarhet

Prognos för 2050 är att fallolyckor kostar ca 22 miljarder kr i vårdkostnader, i Örebro län ca 300 miljoner kronor årligen. Genom att arbeta främjande, förebyggande och med proaktiv rehabilitering kan fallrisken minska. Ca 25-30 % genom balansträning, 20 % genom anpassning av hemmiljö. Om vi minskar antalet vårdkrävande fall i Örebro län med 25 % minskar vi kostnaden med 75 miljoner kronor per år vilket motsvarar 144 legitimerade arbetsterapeuter eller fysioterapeuter

Diskussion fördes om främjande och förebyggande arbete för att spara på resurser, t ex fallolyckor men också behörighet till gymnasiet.

Utredningsuppdrag omvårdnadshjälpmedel pågår

SKR kommer att erbjuda ny *förändringsledarutbildning* till hösten:

- För högsta tjänsteledning i kommuner och regioner med start 20 september
- Ledarskapsprogrammet för förtroendevalda med start 15 september

De bilder som visades bifogas protokollet.

8. Hälsa och tandhälsundersökningar av placerade barn

Tarja Nordling föredrog ärendet

Lagstiftning från 2017 innebär att när ett barn placeras ska regionen underrättas och regionen ska erbjuda en hälsoundersökning. Förordning finns om hur undersökningen ska ske. Uppföljning sker varje halvår, den senaste juni - september 2021. Denna visar att 34 underrettelser skett för totalt 434 placerade barn vilket är ett klart underbetyg. För dessa har 22 hälsoundersökningar samt 3 tandhälsoundersökningar genomförts. Ungefär hälften av dessa barn var i behov av vidare vård.

- Bekymmersamma omständigheter är att man ibland inte vet vart barnen flyttat så att ge erforderlig (tand)vård ej kan ges.
- Föräldrar får tiden via 1177 vilket innebär att de kan boka av
- Barnen uteblir från bokade tider
- Oklart vilken KVÅ-kod (klassifikation av vårdåtgärder) som ska användas som kan påverka om åtgärden registreras eller ej?
- Uppföljning är inte efterfrågat av politikerna.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

Diskussion/synpunkter:

Hur ska vi agera i detta bekymmersamma läge? Ska vi göra en politisk uppföljning lokalt? Viktigt att återkomma med frågan i specifika rådet eftersom så få kommuner deltar i dagens möte.

Rådet beslutade att ta upp frågan första mötet efter nyår i den nya konstellationen.

De bilder som visades bifogas protokollet.

9. Samarbete mellan civila samhället och offentliga aktörer.

Projektet CROSS och projektet Cherries

Johanna Ek, Lisa Nyqvist, Lena Uvhagen och Julia Olsson föredrog ärendet

Bakgrunden till att arbeta med samverkan mellan det civila samhället och de offentliga organisationerna är övertygelsen om att det är en lösning på våra samhällsutmaningar och att det krävs för att samhällen ska hålla ihop. Agenda 2030, de globala hållbarhetsmålen består av 17 mål som är integrerade och odelbara. Uppfylls ett mål så förenklar det vägen att uppnå ett annat. Det som görs nationellt och internationellt hör samman och förstärker varandra. Man kan se de första 16 målen som vägvisare och mål 17 som verktygslådan. Delmål 17 innebär *”Uppmuntra och främja effektiva offentliga och offentlig-privata partnerskap samt partnerskap inom det civila samhället vilka bygger på erfarenheterna från andra partnerskap och deras finansieringsstrategier”*

Ett starkt, engagerat och fungerande civilsamhälle är en viktig förutsättning för att uppnå de globala målen för hållbar utveckling. Ansvar för att skapa och bidra till ett aktivt civilsamhälle ligger på oss alla. Många kommuner har börjat arbeta genom att göra nulägesanalyser tillsammans med civilsamhället och näringslivet för att identifiera vilka utmaningar som finns lokalt. Många av dagens samhällsutmaningar är komplexa. Ingen enskild aktör har full rådighet. Nya arbetssätt behöver utvecklas där parterna bidrar till problemlösning utifrån kompetens och sina resurser. Att främja, förebygga, fördröja, förhindra är viktiga delar av nära vård-förflyttningen och civilsamhällets viktiga roll lyftes redan i utredningen Effektiv vård SOU 2016:2.

Traditionellt sett har civilsamhället varit aktörer i samhället som på ett sömlöst sätt kompletterar den offentliga sektorn i frågor som offentlig sektor inte förmår lösa själv eller där idéburna verksamheter har lättare att åstadkomma resultat. Dock ser det civila samhället att människor systematiskt blir hänvisade till civilsamhället när de offentliga resurserna inte räcker till, att de offentliga aktörerna har bristande kunskap inom vissa områden vilket innebär att civilsamhällesorganisationer önskar mer formella samarbeten.

Framtidens utmaningar kommer inte att kunna lösas av offentlig sektor själv, utan i samverkan med andra samhällssektorer och aktörer.

De demografiska utmaningar vi står inför är ytterligare ett incitament för att utveckla tvärsektorieell samarbete.

I Örebro län finns ca 7 500 idéburna organisationer förutom oorganiserade nätverk som samlas kring en fråga.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

Frågeställningen är Vad vi som offentliga aktörer kan göra tillsammans med alla dessa konstellationer.

Projekten Cherries (Constructing Healthcare Environments through Responsible Research and Innovation Entrepreneurship Strategies) och CROSS (Samverkan, samhällsnytta och sociala innovationer) har en gemensam utgångspunkt, samskapande. Cherries börjar i en formulerad samhällsutmaning för hälso- och sjukvården som olika aktörer vill arbeta med tillsammans. CROSS börjar i viljan att skapa långsiktig samverkan mellan olika aktörer, för att fånga upp behov och välfärdsluckor.

I Cherries ingår tolv partners från sju länder i Europa och är ett EU-projekt finansierat av Horizon 2020. Deltagande regioner kommer från Spanien, Sverige och Cypern. Från Örebro län deltar Region Örebro län (Regional utveckling och västra länsdelens hälso- och sjukvårdsområde) samt Stiftelsen Activa. Cherries startade 2020, omfattar 3 år, och har fokus på västra sjukvårdsområdet och de tre kommunerna där. Ambitionen är att modellen ska spridas i hela länet.

Bakgrunden till projektet är:

- Ökande tryck på hälso- och sjukvårdssystem på grund av åldrande befolkning, kroniska sjukdomar, multisjuklighet etc.
- Press att sänka kostnaderna samtidigt som kvaliteten förbättras vilket innebär att innovation är viktigt för hälso- och sjukvården
- Förflyttningen mot Nära vård kräver nya arbetsätt
- Tvärsektoriella samarbeten, behovsorientering och samskapande kan stärka arbetet

I det regionala arbetet finns fyra steg:

1. Uppmuntra förslag och samskapande av innovativa lösningar för de identifierade behoven
2. Stimulera reflektion och lärande om hur innovation av produkter och tjänster inom hälso- och sjukvården kan ske genom samskapande och inkluderande arbetsätt
3. Presentera rekommendationer och strategier för ett mer inkluderande, öppet och lyhört innovationssystem
4. Implementering

I Laxå kommun genomförs inom Cherries ett pilotarbete som innebär:

1. Samverkan mellan offentlig sektor och civilsamhällesaktörer
En arbetsgrupp har bildats bestående av hemtjänst, enhetschefer äldreboenden och aktivitetsresurs på Björkhagen där aktörerna är med på olika sätt. Potentialen i samverkansarbetet är de civila organisationerna, t ex Finnerödja IF och Medborgarskolan,. Arbetet ger ett lärande kring samverkan över sektorsgränser.
2. Minska ofrivillig ensamhet hos äldre

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

Utbildningsinsats kring vad ofrivillig ensamhet är. Hitta de individer som är ofrivilligt ensamma genom screening på vårdcentralen. Information till äldre om vilka möjligheter det finns till sociala sammanhang genom ett samlat aktivitetsschema

3. Arbetet för att minska ofrivillig ensamhet/samverkansmodellen ska bestå
Hitta system och/eller arbetssätt som kan implementeras genom att ta fram en handlingsplan

Lärdomar och långsiktighet tas tillvara genom att:

- Utvärdering av piloten pågår
- Systematik för behovsidentifiering och samskapande
- Arenor för att mötas och diskutera problem och lösningar
- Stötta aktörer med goda idéer men bristande erfarenhet/kompetens kring att skriva ansökningar och/eller driva projekt
- Sprida medvetenhet och skapa kraft för förändring

I projektet CROSS är målen att människor får stöd och hjälp i ett tidigt skede, att trycket på hälso- och sjukvård och social omsorg minskar samt att engagemanget i civilsamhället tas tillvara. Detta sker genom att prova olika metoder för invånarmedverkan, ta fram en generaliserbar samverkansmodell samt skapa lokala samverkansforum, dvs lägga problemen på bordet med invånarnas behov i fokus och hitta lösningar i samverkan mellan kommun, civilsamhälle och region.

Arbetet startade i Karlskoga kommun och utvecklades via det sk LISA-nätverket, synergiverkstäder samt överenskommelser och insatser Delprojekt finns i Askersund, Hällefors, Karlskoga, Kumla, Ljusnarsberg och Nora och delprojekten väljer egna teman och samhällsutmaningar att forma samverkan kring. Utvärderare finns knuten till projektet.

Delprojekt CROSS Nora: Ett politiskt mål finns att öka samverkan med civila samhället. En styrgrupp och arbetsgrupp har bildats med fokus på utmaningen ofrivillig ensamhet bland äldre. Samverkansarbetet har inneburit samverkansmognad över tid. Vårdcentralen har tillkommit som part under projektets gång. Arbetet präglas av öppenhet, delaktighet och transparens och att deltagarna är jämbördiga parter.

Riktlinje för samverkan med civila samhället är under framtagande. Under 2021 genomfördes ett seniorkollo. Under våren 2022 har mötesplats Äntligen måndag för äldre invigts. Huvudmålet för delprojektet är samverkan är huvudmålet. En ny arbetsgrupp har bildats med barn och unga i fokus.

Lärdomar kring förutsättningar för samverkan är följande:

- Det behövs en tydlig ambition hos de offentliga aktörerna och en vilja att samverka, de offentliga aktörerna behöver värna den civila sektorn.
- För att kunna arbeta mer långsiktigt med samverkan krävs tydliga incitament, kompetens och resurser, relevanta strategidokument, struktur och tydliga uppföljningar.
- Komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetssätt mellan olika aktörer. Vi behöver helt enkelt sociala innovationer för att möta invånarnas behov på ett bättre sätt.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

Laget runt med diskussionsfråga om samverkan med det civila samhället:
Pandemin har satt käppar i hjulet för möte mellan kommun och civila samhället
Viktigt att ta hem frågan och föra diskussionen lokalt.
Tänka kring perspektivet hälsofrämjande i de aktiviteter som redan pågår.
Ta fasta på de servicepunkter som finns utanför tätorten.

De bilder som visades bifogas protokollet.

10. Avvikelse i samverkan

Madelene Andersson föredrog ärendet

Ett projekt pågår vars syfte är att säkra en länsövergripande struktur och process för arbetet med avvikelser i samverkan. Arbetet innebär att agera för säker vård, en arbetsgrupp har gått igenom materialet och sedan har frågan ställts om vad som behöver prioriteras. Projektets mål är att föreslå modell för struktur och process för gemensamt arbete med avvikelser i samverkan mellan region Örebro län och länets kommuner. Därefter införa och implementera modell.

De bilder som visades bifogas protokollet.

I samband med denna punkt avtackades Madelene, som går vidare till andra uppgifter, för gott samarbete under årens lopp.

11. Kriget i Ukraina och konsekvenser

Diskussion fördes om vilka konsekvenser kriget i Ukraina samt flyktingströmmarna innebär för kommunerna. Deltagarna konstaterade att det inte blivit så stor påverkan lokalt som man hade trott. Frågan bör tas upp återkommande.

12. Kommande möten 2022

Specifik rådet beslutade att kommande möten hålls den 16 september förmiddag samt den 18 november eftermiddag.

13. Teman till kommande möten

Utöver de teman som tidigare diskuterats och lyfts fram:

- Integration och hederskultur – goda exempel
- Inspirationsmöte med alternativa metoder. Studiebesök för båda råden?
- Läkemedelsgenomgångar
- Gemensamt möte med specifika samverkansrådet för folkhälsa?

Under dagens möte togs följande teman upp:

- Hälsoundersökningar placerade barn.
- Kompetensförsörjningsplan

Ledamöterna ombads att återkomma med ytterligare inspel.

14. Övriga frågor

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

Ledamöterna i specifika rådet bör påminnas om att man ska ta kontakt med sin ersättare om man som ordinarie inte kan delta.

Diskussion fördes om nästa möte ska hållas fysiskt eller digitalt? Beslutet blev att detta samordnas med det specifika samverkansrådet för folkhälsa som håller möte samma dag.

15. Mötet avslutades

Ordförande tackade mötesdeltagarna för dagens möte och avslutade mötet.

Nästa möte med specifika samverkansrådet social välfärd samt vård och omsorg: 16 september kl 9-12.

Protokoll från Specifika samverkansrådets möten hittar du här:

<https://www.regionorebrolan.se/sv/organisation-och-politik/politisk-styrning/radgi-vande-organ-och-kommitteer/specifika-samverkansrad/>

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			